Ældre Sagen

Skattestyrelsen

14. september 2022 • PS/MAJ

Høringssvar vedr. udkast til styresignaler – praksisændring/præcisering - momsfritagelse – skoleaktiviteter, faglig undervisning samt aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteter

Ældre Sagen har erfaret, at Skattestyrelsen den 7. juli 2022 har offentliggjort udkast til styresignaler, der umiddelbart betyder, at enhver form for undervisning, som udbydes i Ældre Sagens regi, der ikke har karakter af sport og fysisk træning, og som den enkelte betaler et mindre gebyr for at deltage i, ikke længere er momsfritaget efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 3, jf. høringsportalen for Skatteforvaltningens styresignaler henholdsvis sagsnummer 21-1229043, 22-0351652 og 22-0348231.

Ældre Sagen frygter og er alvorligt bekymret for, at det vil forringe Ældre Sagens muligheder for – gennem frivillige aktiviteter – at fremme sundhed og trivsel blandt ældre i Danmark, herunder bekæmpe ensomhed. Temaer, som både Folketinget og Regeringen betragter som væsentlige samfundsopgaver og har et stort politisk ønske om at fremme.

Praksisændringen vil – så vidt vi kan se - betyde, at Ældre Sagens mangeartede undervisningsaktiviteter inden for fx sprog, musik, håndarbejde, kunstfærdigheder og IT skal pålægges moms, hvis der er deltagerbetaling. Det kan betyde, at sådanne - meget vigtige også set med samfundets øjne - aktiviteter må nedlægges – både fordi antallet af deltagere vil falde, når prisen stiger, og fordi det vil blive sværere at rekruttere frivillige til at stå for aktiviteterne, herunder udføre kassererarbejdet i den enkelte lokalafdeling. Dette er uddybet nedenfor.

Kort om Ældre Sagens frivillige arbejde

Ældre Sagen er en almennyttig forening, hvis formål er, at Danmark skal være et godt land at blive ældre i. Det gøres blandt andet ved samvær indbyrdes og med yngre generationer. På denne og andre måder medvirker Ældre Sagen til at sikre ældre friheden til og forudsætningen for at klare sig selv bedst og længst muligt på egne betingelser som livsglade, aktive og ligeværdige medlemmer af samfundet.

Ældre Sagen er neutral i partipolitisk, etnisk og religiøs henseende.

Ældre Sagen er en juridisk selvstændig organisation, styret af medlemmerne, der gennem deres valgte organer leder foreningen og tilrettelægger dens virksomhed.

Ældre Sagen har aktuelt 930.000 medlemmer og er organiseret i 215 lokalafdelinger, som geografisk dækker hele Danmark.

De enkelte lokalafdelinger ved deres respektive lokalbestyrelser har til opgave at fremme Ældre Sagens formål, blandt andet ved at arrangere medlemsaktiviteter og arrangementer, at forestå social-humanitær indsats og fremme de frivilliges trivsel.

Ældre Sagens mangeartede aktiviteter drives af 20.600 frivillige (september 2022), der alle udfører lokalt arbejde ganske ulønnet.

Deltagelse i Ældre Sagens lokalbestyrelser, koordinationsudvalg, distrikter, delegeretforsamling, landsbestyrelse, udvalg og arbejdsgrupper er ligeledes ulønnet.

Ældre Sagen frygter, at frivillige undervisningsaktiviteter mm. må nedlægges som følge af praksisændringen

Det vil have store negative konsekvenser, hvis Ældre Sagens undervisningsaktiviteter pålægges moms – både for deltagere/tilmeldte og frivillige.

Ifølge Skattestyrelsens udkast til praksisændring om forståelsen af momslovens § 13, stk. 1, nr. 3 vurderes det, at momsfritagelse fremadrettet forudsætter en sammenhængende, skolelignende undervisning i flere forskellige fag, som tilsammen sikrer deltagerne ("eleverne") en fremdrift med erhvervelse af nye færdigheder og mulighed for specialisering inden for det brede undervisningsbegreb.

Ældre Sagens lokalafdelinger arrangerer og afvikler ca. 100.000 arrangementer i et normalt år, og hovedparten af disse aktiviteter afvikles som holdundervisning og vurderes at være enkeltfagsundervisning i styresignalets forstand.

Vi vurderer, at i størrelsesordenen en kvart million medlemmer deltager i mindst ét lokalt medlemsarrangement i løbet af et år.

Når Ældre Sagen ved dens lokalafdelinger afkræver deltagere et gebyr for deltagelse, er dette altid størrelsesmæssigt fastsat på en sådan måde, at indtægten skal dække udgiften i forbindelse med aktiviteten. Det er ikke meningen, at aktiviteten skal give overskud. Hvis gebyret skal tillægges moms, vil udgiften for den enkelte deltager stige. Jo højere udgift, desto færre deltagere.

Samtidig – og muligvis med endnu større negative konsekvenser for det frivillige arbejde - vil momspligt indebære en betydelig ekstrabyrde for den enkelte lokalafdeling, når regnskab skal aflægges af de frivillige kasserere. Denne merbyrde vil også gøre det vanskeligere at finde frivillige til opgaven. Mange steder vurderes det at være umuligt.

Det frygtes på denne baggrund, at undervisningsaktiviteter i Ældre Sagens regi, som ikke er omfattet af andre fritagelsesregler, fx momslovens § 13, stk. 1, nr. 5 om sport og fysisk træning, bliver væsentligt reduceret eller må nedlægges.

Ældre Sagen opfordrer til, at Ældre Sagens undervisningstilbud momsfritages i henhold til momslovens § 13, stk. 1, nr. 6 om kulturelle aktiviteter i lighed med aftenskoler mv. omfattet af folkeoplysningsloven

Skattestyrelsen har i udkastet til styresignal vedrørende præcisering af momsfritagelsen for aftenskoler mv. (sagsnummer 22-0348231) anført, at udbud af undervisning, som er omfattet af den ændrede generelle praksis, fortsat vil kunne momsfritages, hvis undervisningen er omfattet af bestemmelsen i momslovens § 13, stk.1, nr. 6, om kulturelle aktiviteter.

Således anfører Skattestyrelsen i udkastet, at undervisningsydelser, der er berettiget til tilskud efter folkeoplysningsloven kan anses for omfattet af momsfritagelsen, ”*når disse ydelser leveres af aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteter. Dette med henvisning til, at den folkeoplysende undervisning under hensyn til dens vision, historie og samfundsmæssige betydning må anses for at være en del af dansk kultur.”*

I udkastet til styresignal er følgende citeret fra EU's momssystemdirektivets oprindelige formulering om udstrækningen af momsfritagelsen: ”*tjenesteydelser… samt virksomhed, som udføres inden for rammerne af aktiviteter, som har interesse af social, kulturel eller uddannelsesmæssig karakter, og som udøves af:*

- *…*
- *Eller foretagender uden økonomisk sigte*
- *Eller private almennyttige foretagender.*”

Videre anføres i udkastet til styresignal, at ”*det oprindeligt ses at have været hensigten, at visse uddannelsesmæssige aktiviteter af almen interesse ville kunne omfattes af momsfritagelsen.”*

Både under præmis 14 i sagen C-592/15 (British Film Institute) og præmis 28 i sag C-90/16 (The English Bridge Union) er det udtrykkeligt anført, at det enkelte medlemsland har mulighed for at afgøre, hvilke kulturelle tjenesteydelser, der kan fritages.

I den sidste dom er det under præmis 28 meget tydeligt beskrevet derhen, at en aktivitet, henset til sin udøvelse, historie og de traditioner, den indgår i, i en bestemt medlemsstat optager en plads i denne medlemsstats sociale og kulturelle arv, hvorved den kan betragtes som en del af medlemsstatens kultur.

På denne baggrund konkluderer Skattestyrelsen, at ”*en momsfritagelse af undervisningsydelser berettiget til tilskud efter folkeoplysningsloven leveret af aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteter ligger inden for skønsbeføjelsen, som er tillagt medlemsstaterne i henhold til momssystemdirektivets artikel 132, stk.1, litra n),… ”.*

Grundloven af 1849 gav forsamlingsfrihed for alle. Mellem 1860 og 1900 blev der grundlagt så mange foreninger, at perioden senere er blevet kaldt ”foreningstiden”. Det nye ved disse foreninger var, at alle frivilligt kunne slutte sig sammen om interesser af enhver art. Fagligt, politisk, økonomisk eller selskabeligt. At danne foreninger blev den gængse måde at løse opgaver på – også fritidsundervisning.

De fleste sogne fik et forsamlingshus og husflidsskoler, som dannede rammen om blandt andet foredrag, undervisning, fester, baller og skuespil (dilettant), og mange af disse eksisterer fortsat.

Skattestyrelsens opstillede betingelser om, at udbyderne af undervisning skal være omfattet af folkeoplysningsloven for at være momsfritaget efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 6, kan ikke udledes af EU-Domstolens praksis.

Det forekommer at være i strid med de historiske kendsgerninger, når Skattestyrelsen konkluderer, at momsfritagelse af undervisningsydelser alene på nærmere angivne betingelser kan opnås af aftenskoler, daghøjskoler eller folkeuniversiteter.

Det vurderes, at Ældre Sagens almennyttige virksomhed i forbindelse med tilbud af undervisning må være at sidestille med den form for undervisning, der er omfattet af folkeoplysningsloven, og som Skattestyrelsen nøje beskriver i udkast til styresignal

vedrørende præcisering af praksis i relation til momsfritagelsen af kulturelle aktiviteter i momslovens § 13, stk. 1, nr. 6.

Det skønnes også, at der ved Skattestyrelsens nye forståelse af "kulturelle aktiviteter" i momslovens § 13, stk. 1, nr. 6, hvorved aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteter fortsat momsfritages, skabes en betydelig og utilbørlig konkurrenceforvridning mellem undervisningsudbydere, hvor nogle af Skattestyrelsen er kvalificeret til momsfritagelse og andre ikke, selv om samtlige undervisningsudbydere udøver almennyttig virksomhed uden at have til hensigt at genere et overskud og dermed heller ikke driver et egentlig erhverv.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør